

1. Đọc đoạn văn và trả lời câu hỏi bài đọc “Mưa rào” trang 31, 32 SGK Tiếng Việt**5.****Mưa rào**

Một buổi có những đám mây lạ bay về. Những đám mây lớn nặng và đặc xịt lổm ngổm đầy trời. Mây tản ra từng nắm nhỏ rồi san đều trên một nền đen xám xịt. Gió nam thổi giạt mãi. Gió bỗng thổi mát lạnh, nhuốm hơi nước. Từ phía nam bỗng nổi lên một hồi khua động dạt dào. Mưa đã xuống bên kia sông: gió càng thêm mạnh, mặc sức điên đảo trên cành cây.

Mưa đến rồi, lẹt đẹt... lẹt đẹt... mưa giáo đầu. Những giọt nước lặn xuống mái phen nứa: mưa thực rồi. Mưa ù xuống khiến cho mọi người không tưởng được là mưa lại kéo đến chóng thế. Lúc này là mấy giọt lách tách, bây giờ bao nhiêu nước tuôn rào rào. Nước xiên xuống, lao xuống, tách, bây giờ bao nhiêu nước tuôn rào rào. Nước xiên xuống, lao xuống, lao vào trong bụi cây. Lá đào, lá na, lá sói vẩy tai run rẩy. Con gà sống ướt lướt thướt ngật ngưỡng tìm chỗ trú. Mưa xuống sầm sập, giọt ngã, giọt bay, bụi nước tỏa trắng xóa. Trong nhà bỗng tối sầm, một mùi nồng ngai ngái, cái mùi xa lạ, man mác của những trận mưa mới đầu mùa. Mưa rào rào trên nền gạch. Mưa đồm độp trên phen nứa, đập bùng bùng vào lòng lá chuối. Tiếng giọt tranh đồ ò ò...

Nước chảy đỏ ngòm bốn bề sân, cuồn cuộn dồn vào các rãnh cống đổ xuống ao chuôm. Mưa xối nước được một lúc lâu thì bỗng trong vòm trời tối thẫm vang lên một hồi ục ục ì ầm. Tiếng sấm, tiếng sấm của mưa mới đầu mùa...

Mưa đã ngớt. Trời rạng dần. Mấy con chim chào mào từ gốc cây nào đó bay ra hót râm ran. Mưa tạnh, phía đông một mảng trời trong vắt. Mặt trời ló ra, chói lọi trên những vòm lá bưởi lấp lánh.

Theo Tô Hoài

- a) Những dấu hiệu nào báo cơn mưa sắp đến?
- b) Tìm những từ ngữ tả tiếng mưa và hạt mưa từ lúc bắt đầu đến lúc kết thúc cơn mưa?
- c) Tìm những từ ngữ tả cây cối, con vật, bầu trời trong và sau trận mưa.
- d) Tác giả đã quan sát cơn mưa bằng những giác quan nào?

Trả lời

- a) Những dấu hiệu báo hiệu cơn mưa sắp đến:

Mây: Bay về, những đám mây lớn nặng và đặc xịt lổm ngổm đầy trời. Mây tản ra từng đám nhỏ rời san đều trên một nền đen xám xịt.

Gió: thổi giật mãi, mát lạnh, nhuộm hơi nước, gió càng thêm mạnh, mặc sức điên đảo trên cành cây.

- b) Những từ ngữ tả tiếng mưa và hạt mưa từ lúc bắt đầu đến lúc kết thúc mưa:

Tiếng mưa :

- Lúc đầu: lẹt đẹt... lẹt đẹt... lách tách.

- Về sau: Mưa ù xuống, rào rào, sầm sập, đồm độp, đập bùng bùng vào lòng lá chuối; giọt tranh đổ ồ ồ.

Hạt mưa:

Ban đầu là những giọt nước lăn xuống mái phên nứa, mấy giọt lách tách, rồi tuôn rào; mưa xiên xuống, lao xuống, lao vào trong bụi cây. Khi mưa sầm sập, hạt mưa giọt ngã, giọt bay, bụi nước toả trắng xóa.

c) Những từ ngữ tả cây cối, con vật, bầu trời trong và sau trận mưa:

Trong trận mưa:

- Lá đào, lá na, lá sồi vẫy tai run rẩy.
- Con gà sống ướt lướt thướt ngật ngưỡng tìm chỗ trú.
- Trong nhà bỗng tối sầm, một mùi nồng ngai ngái.
- Nước chảy đỏ ngòm bốn bề sần cuộn cuộn dồn vào các rãnh cống, đổ xuống ao chuôm.
- Mưa xối được một lúc thì bỗng trong vòm trời tối thẫm vang lên một hồi ục ục ì ầm. Tiếng sấm của những cơn mưa đầu mùa.

Sau trận mưa:

- Trời rạng dần.
- Chim chào mào bay ra hót râm ran
- Phía đông một mảng trời trong vắt.
- Mặt trời ló ra, chói lọi trên những vòm lá bưởi lấp lánh.

d) Tác giả quan sát sau cơn mưa bằng những giác quan:

Bằng mắt (thị giác): thấy được những đám mây thay đổi trước cơn mưa, nhìn thấy mưa rơi, thấy những thay đổi của cây cối, con vật, bầu trời, cảnh tượng xung quanh.

Bằng tai (thính giác): nghe thấy tiếng gió thổi, âm thanh của tiếng mưa, tiếng sấm, tiếng hót của chim chào mào.

Bằng cảm giác của làn da (xúc giác): cảm thấy sự mát lạnh của nhũm hơi nước.

Bằng mũi (khứu giác): biết được mùi nồng ngai ngái, xa lạ, man mác của những trận mưa đầu mùa.

Như vậy, ta thấy cùng một lúc tác giả Tô Hoài đã sử dụng nhiều giác quan khác nhau để quan sát cơn mưa từ lúc bắt đầu đến khi kết thúc, quan sát rất tinh tế, cách dùng từ ngữ cũng rất chính xác và sinh động. Chính vì thế, bài văn tả cảnh Mưa rào của tác giả đã đem đến cho người nhiều điều thú vị.

2. Lập dàn ý bài văn miêu tả cơn mưa

Dàn ý: Tả cơn mưa rào buổi trưa

1. Mở bài: Trời oi bức, đứng gió, không khí ngột ngạt. Mây đen từ phía chân trời kéo về. Bầu trời tối sầm lại.

2. Thân bài:

Diễn biến của cơn mưa:

- Một vài hạt mưa bắt đầu rơi.

- Gió thổi ào ào, cây cối nghiêng ngả.

- Mưa nặng hạt dần. Mưa rơi lộp độp.

- Mưa xối xả, mưa như trút nước.

- Cây cối trong vườn ngã nghiêng trong ánh chớp nhoáng, sáng loá và tiếng sấm ầm ầm lúc gần, lúc xa.

- Ngồi trong nhà nhìn ra thấy một màn mưa trắng xóa. Giữa nền trời tối đen, lâu lâu một vệt chớp loằng ngoằng sáng chói như muốn xé toang bầu trời âm u. Tiếp theo là tiếng sấm ầm ầm, khiến cho mọi người giật mình.

- Dòng nước mưa từ trên cao trút xuống lấp lánh như bạc, chảy lai láng

- Mưa mỗi lúc một to, gió lay giạt các cửa sổ và cửa ra vào.

- Hơi nước mát lạnh bay vào gian phòng.

Sau cơn mưa:

- Lá vàng rơi đầy sân.

- Trời trong veo không một gợn mây.

3. Kết bài: Cơn mưa đem lại sự mát dịu cho con người và cảnh vật, xua đi cái nóng ngột ngạt của buổi trưa hè.

Dàn ý tả cơn mưa rào ở thành phố

1. Mở bài: Giới thiệu bao quát:

- Mấy ngày nay trời oi bức. Cả thành phố chìm trong không khí ngột ngạt, nóng nực. Bỗng đâu một luồng gió mát lạnh thổi qua báo hiệu trời sắp mưa to.

2. Thân bài: Tả sự thay đổi của cảnh theo thời gian.

*Lúc sắp mưa:

- Mây đen bao phủ khắp bầu trời.

- Gió mang hơi nước mát lạnh.

*Lúc bắt đầu mưa:

- Mưa bắt đầu rơi lẹt đẹt, xiên xẹo theo làn gió.

- Mưa nặng hạt dần, tuôn xối xả, trắng xóa.

- Sấm chớp liên hồi trên bầu trời đen kịt.

- Nước chảy lênh láng, ngập sân, ngập ngõ, ngập đường phố.

- Cây cối đu đưa, tha hồ tắm mưa.
- Người đi đường chạy vào mái hiên trú mưa.
- Những người mặc áo mưa chạy xe vút qua.
- Lũ chim ướt lướt thướt, đứng dưới tán lá lớn trú mưa.

*Lúc mưa tạnh:

- Mưa ngớt rồi tạnh hẳn. Bầu trời quang đãng.
  - Mặt trời chiếu tỏa những tia nắng vàng nhẹ nhàng.
  - Lũ chim lại nô đùa, bay ra bay vào.
  - Cây lá sạch bóng, xanh mát như có ai vừa lau chùi.
  - Đường phố lại bắt đầu huyên náo. Tiếng xe chạy ầm ầm.
  - Mọi người lại tiếp tục công việc của mình.
- + Cửa hàng, cửa hiệu mở cửa, bày bán. Tiếng loa đài rộn vang.

3. Kết bài :

- CƠn mưa xua đi cái nóng ngột ngạt, làm con người cảm thấy thoải mái, dễ chịu hơn nhiều.
- CƠn mưa thật đáng yêu phải không các bạn?